

**ตัวอย่างการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เรื่อง จังหวัดสกุ伦คร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (ทั้งหมด 24 ข้อ)**

1. นักเรียนอธิบายเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของจังหวัดสกุ伦ครได้
2. นักเรียนบอกคำว่าัญประเจิดจังหวัดสกุ伦ครได้
3. นักเรียนบอกสัญลักษณ์ประจำจังหวัดสกุ伦ครได้
4. นักเรียนบอกพิกัด ที่ตั้ง และอาณาเขตของจังหวัดสกุ伦ครได้
5. นักเรียนอธิบายถึงลักษณะภูมิประเทศ และลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดสกุ伦ครได้
6. นักเรียนอธิบายเกี่ยวกับรูปแบบและสภาพทางการปกครองของจังหวัดสกุ伦ครได้
7. นักเรียนบรรยายถึงสภาพการให้บริการของรัฐ ในรูปแบบต่าง ๆ ของจังหวัดสกุ伦ครได้
8. นักเรียนระบุความสำคัญของบริการของรัฐที่มีต่อประชาชนได้
9. นักเรียนระบุทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัดสกุ伦ครได้
10. นักเรียนระบุชื่อและที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของจังหวัดสกุ伦ครได้

๗๖

พิจารณาผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเพื่อจัดรูปแบบการเรียนรู้ และประเภทของพฤติกรรมการเรียนรู้ ได้ดังนี้

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ข้อ 1

พฤติกรรมการเรียนรู้ที่คาดหวัง คือ การอธิบาย มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3

รูปแบบของความรู้ คือ แบบผสาน มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ข้อ 2

พฤติกรรมการเรียนรู้ที่คาดหวัง คือ การบอก มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1

รูปแบบของความรู้ คือ แบบผสาน มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ข้อ 3

พฤติกรรมการเรียนรู้ที่คาดหวัง คือ การบอก มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1

รูปแบบของความรู้ คือ แบบผสาน มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3

เมื่อพิจารณาการให้น้ำหนักคะแนนตามพฤติกรรมการเรียนรู้ที่คาดหวังและตามรูปแบบของความรู้แล้ว ให้นำผลการให้น้ำหนักคะแนนดังกล่าวบันทึกลงในตารางประเมินหลักสูตร ด้านผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ดังนี้

**ตารางประเมินหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง จังหวัดสกลนคร
ด้านผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง**

พฤติกรรมการเรียนรู้	รูปแบบการเรียนรู้					
	แบบ ถูกใจ (น.น.=1)	แบบ เชื่อมโยง (น.น.=2)	แบบ ผสมผสาน (น.น.=3)	แบบ แนวคิด (น.น.=4)	แบบ หลักการ (น.น.=5)	แบบ แก้ปัญหา (น.น.=6)
บอกชื่อ /ชื่อ ^{สกุล} (น.น.=1)						
เลือกหรืออนอกลักษณ์ (น.น.=1)			ข้อ 2 ข้อ 3			
บอกกฎหมาย (น.น.=1)						
จัดลำดับ (น.น.=2)						
สารทิດ (น.น.=2)						
สร้าง (น.น.=3)						
อธิบาย/บรรยาย (น.น.=3)			ข้อ 1			
จำแนกหรือแยกแยะ (น.น.=3)						
ประยุกต์ใช้กฎหมาย (น.น.=3)						

ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาประเมินหลักสูตร ด้านผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง แล้วนำมาเขียนลง
ในตารางนี้จนครบ 24 ข้อ

1. ด้านผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง จังหวัดสกลนคร ได้ระบุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้ดังนี้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติความเป็นมาของจังหวัดสกลนคร

1. อธิบายประวัติความเป็นมาของจังหวัดสกลนครได้
2. บอกคำขวัญประจำจังหวัดสกลนครได้
3. บอกสัญลักษณ์ประจำจังหวัดสกลนครได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดสกลนคร

4. บอกพิกัด ที่ตั้ง และอาณาเขตของจังหวัดสกลนครได้
5. อธิบายถึงลักษณะภูมิประเทศ และลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดสกลนครได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 สภาพการปักครองของจังหวัดสกลนคร

6. อธิบายเกี่ยวกับรูปแบบและสภาพทางการปักครองของจังหวัดสกลนครได้
7. บรรยายถึงสภาพการให้บริการของรัฐในรูปแบบต่าง ๆ ของจังหวัดสกลนครได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 สาธารณูปโภคและการให้บริการของรัฐ

8. ระบุความสำคัญของบริการของรัฐที่มีต่อประชาชนได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยว

9. ระบุทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัดสกลนครได้
10. ระบุชื่อและที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของจังหวัดสกลนครได้
11. บอกวิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างเหมาะสม
12. อธิบายถึงวิธีการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 สภาพทางสังคมของจังหวัดสกลนคร

13. ระบุชื่อและอธิบายถึงลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มนั้นเมืองได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีกับการประกอบอาชีพ

14. บอกอาชีพหลักของประชาชนในจังหวัดสกลนครได้
15. บรรยายถึงวิธีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีมาใช้ในการประกอบอาชีพของชาวสกลนครได้
16. ระบุถึงคุณค่า ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีที่มีต่อการประกอบอาชีพ หรือการดำรงชีวิตได้
17. นักเรียนทราบและอภิปรายถึงความสำคัญของโครงการในพระราชดำริ ซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อประชาชนชาวสกลนครได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์เมืองสกลนคร

18. นักเรียนระบุชื่อสถานที่สำคัญประจำจังหวัดสกลนครได้
19. นักเรียนอธิบายถึงคุณค่า ความสำคัญของสถานที่สำคัญประจำจังหวัดได้
20. นักเรียนบอกวิธีการอนุรักษ์สถานที่สำคัญได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 บุคคลสำคัญของจังหวัดสกลนคร

21. นักเรียนระบุชื่อและความสำคัญของบุคคลสำคัญของจังหวัดสกลนคร ทั้งในอดีตและปัจจุบันได้
22. นักเรียนแสดงความรัก และเห็นคุณค่าความสำคัญของบุคคลสำคัญได้อย่างมีจิตสำนึกรัก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 งานประเพณีของจังหวัดสกลนคร

23. ระบุงานประเพณีประจำจังหวัดสกลนครได้
24. อธิบายเหตุผล สรุปและวิเคราะห์เกี่ยวกับปีจัยที่ทำให้เกิดประเพณีต่าง ๆ ของจังหวัดสกลนครได้

ตารางประเมินหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง จังหวัดสกลนคร

ด้านผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

พฤติกรรม การเรียนรู้	รูปแบบการเรียนรู้					
	แบบ ถูกใจ (น.น.=1)	แบบ เขื่อมโยง (น.น.=2)	แบบ ผสมผasan (น.น.=3)	แบบ แนวคิด (น.น.=4)	แบบ หลักการ (น.น.=5)	แบบ แก้ปัญหา (น.น.=6)
บอกชื่อ/ชื่อ (น.น.=1)						
เลือกหรือบอกถ้อยคำ (น.น.=1)						
บอกถ้อยคำ (น.น.=1)						
จัดลำดับ (น.น.=2)						
สร้าง (น.น.=2)						
สร้าง (น.น.=3)						
อธิบาย/บรรยาย (น.น.=3)						
จำแนกหรือแยกแยะ (น.น.=3)						
ประยุกต์ใช้กฎเกณฑ์ (น.น.=3)						

หมายเหตุ ให้ท่านพิจารณาประเมินหลักสูตร ด้านผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และนำมาเขียนลงในตาราง
ข้างบน จำนวน 24 ช่อง

2. ด้านการจัดการเรียนรู้

หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง จังหวัดสกลนคร ได้ระบุการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติความเป็นมาของจังหวัดสกลนคร

1. นักเรียนได้ถึงชื่อมูลความรู้ต่าง ๆ ของจังหวัดสกลนครที่นักเรียนรู้จัก
2. นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ สิ่งที่น่าภาคภูมิใจและสร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดสกลนคร

3. นักเรียนระบุคำขวัญประจำจังหวัดและบอกความหมายพร้อมทั้งวาดภาพประกอบคำขวัญประจำจังหวัดตามความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนลงในกระดาษ A4

4. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 คน แล้วศึกษาค้นคว้าประวัติความเป็นมาของจังหวัดสกลนครจากหนังสือและเอกสารประกอบการเรียนรู้

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายถึงประวัติความเป็นมาของจังหวัดสกลนคร

6. นักเรียนเขียนสรุปลงในใบงาน “คำขวัญและสัญลักษณ์ประจำจังหวัดสกลนคร”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดสกลนคร

7. นักเรียนร่วมกันสนทนากันเกี่ยวกับชื่อจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทยที่ตนเองรู้จัก

8. นักเรียนระบุแหล่งที่ตั้งของจังหวัดต่าง ๆ เหล่านี้ว่าอยู่ในภูมิภาคใด ประกอบแผนที่ประเทศไทย

9. นักเรียนร่วมกันสนทนากันเกี่ยวกับสภาพภูมิประเทศ และอาณาเขตของจังหวัดสกลนคร ประกอบแผนที่ประเทศไทย

10. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 7 กลุ่ม แต่ละกลุ่มจับเฉพาะเพื่อศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับสภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดสกลนคร ได้แก่ ที่ตั้ง อาณาเขต ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 สภาพการปักครองของจังหวัดสกลนคร

11. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนากันเกี่ยวกับลักษณะการบริหารจัดการ ภายใต้หน่วยบ้าน ตำบล อำเภอที่นักเรียนอาศัยอยู่

12. ครูแสดงภาพแผนผังรูปแบบการปักครองของจังหวัดสกลนคร และแผนที่แบ่งเขตตำบลของจังหวัดสกลนครให้นักเรียนดู

13. นักเรียนร่วมสนทนา โดยตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นประกอบแผนผังฯ ดังนี้
- จังหวัดสกลนครแบ่งการปักครองออกเป็นกี่ส่วน อะไรบ้าง

- จังหวัดสกลนครแบ่งออกเป็นกี่อำเภอ มีอำเภออะไรบ้าง

14. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง รูปแบบการจัดการปักครองของจังหวัดสกลนคร

15. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป โดยขอใบยื่นถึงรูปแบบและลักษณะการจัดการปักร่องของจังหวัดสกลนคร ประจำแผนผังและแผนที่เขตอำเภอของจังหวัดสกลนคร
16. นักเรียนทำแบบฝึกหัดตามใบงาน “แผนที่แบ่งเขตอำเภอ”
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 สารานุปโภคและการให้บริการของรัฐ
17. ครูแนะนำวิทยากรที่มีอาชีพเกี่ยวกับการให้บริการของรัฐ เช่น การไฟฟ้า การประปา ทางหลวง พยานาคต เป็นต้น วิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน เกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ในการให้บริการ ตลอดจนประสบการณ์ในการทำงาน ให้นักเรียนได้ฟังและซักถาม
18. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนากันรูปแบบการให้บริการที่รัฐจัดให้แก่ประชาชนชาวสกลนครในรูปแบบต่าง ๆ ประกอบบัตรภาพ การคมนาคม การสื่อสาร แหล่งสารานุปโภค ทั้งในระดับหมู่บ้านและระดับที่สูงขึ้น
19. จัดนักเรียนกลุ่มละ 5 คน สำหรับการได้ວารี แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคลา hak หัวเรื่อง เตรียมวางแผนการได้ວารีในหัวเรื่องที่ได้ตามใบงาน “การได้ວารี” โดยครุอยกระดับด้วยคำถามนำทางที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ได้ตรงตามผู้ติดการได้ວารี
21. นักเรียนทำการได้ວารี โดยมีหลักเกณฑ์การพูด ต้องพูดในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหัวเรื่องได้ваที กำหนดเวลาครึ่ง 5 นาที และผลัดเปลี่ยนให้กู้มใหม่มาได้ ตามผู้ติดที่จับคลา hak ได้
22. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการได้ວารีว่า มีสารานุปโภคอื่น ๆ ที่มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียนอีกมากน้อย
23. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปชื่อของสถานที่ที่ให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่จังหวัดสกลนคร ว่ามีอะไรบ้าง แต่ละอย่างมีหน้าที่และความสำคัญอย่างไร
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยว
25. นักเรียนบอกชนิดของทรัพยากรธรรมชาติที่ตนเองชอบ พร้อมทั้งระบุเหตุผลประกอบ
26. นักเรียนแสดงความคิดเห็น เสนอแนะวิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
27. นักเรียนร่วมกันสรุปถึงประโยชน์และความสำคัญของแหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติ
28. นักเรียนเล่าถึงประสบการณ์ในการเดินทางเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดสกลนคร
29. นักเรียนตัวแทนกลุ่ม รายงานเกี่ยวกับ ชื่อ แหล่งที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดสกลนคร พร้อมทั้งระบุความสำคัญโดยย่อ
30. นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงวิธีการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้คงสภาพความสวยงามอยู่ เมืองสกลนครต่อไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 สภาพทางสังคมของจังหวัดสกลนคร

31. นักเรียนเล่าถึงประสบการณ์ที่ได้พบเห็นเกี่ยวกับประเพณี ความเป็นอยู่ของชนเผ่าต่าง ๆ ที่นักเรียนรู้จัก
32. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนารถึงเรื่องชาติและชนเผ่าพื้นเมืองของจังหวัดสกลนคร
33. ครูและนักเรียนร่วมชมวิดีทัศน์เพื่อการศึกษา ชุด ข้อมูลวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พร้อมทั้งสนทนากันเกี่ยวกับเอกลักษณ์ ลักษณะการแต่งกาย ภาษาพูดประจำเผ่า ประเพณีการละเล่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีกับการประกอบอาชีพ
34. ครูนำบัตรภาพชุด การประกอบอาชีพ ให้นักเรียนระบุ ชื่ออาชีพตามบัตรภาพนั้น ๆ
35. แบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม ศึกษาน้ำดื่ม ศึกษาบัตรภาพชุด การประกอบอาชีพ
36. นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพ
37. นักเรียนร่วมกันสนทนารถึงอาชีพ การทำนาหากินของชาวจังหวัดสกลนครที่นักเรียนคุ้นเคย
38. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษา เรื่อง การทำนาหากินของชาวสกลนคร โดยชมวิดีทัศน์เพื่อการศึกษา พร้อมทั้งสรุปเกี่ยวกับอาชีพหลักของชาวสกลนครในใบงาน “ทำเนียบอาชีพชาวสกลนคร”
39. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานผลการศึกษาตามรายละเอียดในใบงาน
40. ครูนำภาพผลิตภัณฑ์ หรือสินค้าที่มาจากการภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีในการประกอบอาชีพ ที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวสกลนคร ได้แก่ การผลิตเตาอิ้ง โล้ การทำไวน์ส่วนผสม การปลูกหวาน การสานเปลง ไวน์จากมะม่วง เป็นต้น ให้นักเรียนคุ้มพร้อมทั้งร่วมสนทนากันโดยใช้คำมั่นคงนี้
  - นักเรียนทราบแหล่งที่มาของผลิตภัณฑ์เหล่านี้หรือไม่
  - นักเรียนชอบใจผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีในการประกอบอาชีพ ซึ่งใหม่มากที่สุด เพราะเหตุใด
  - นอกจากตัวอย่างผลิตภัณฑ์เหล่านี้แล้ว นักเรียนรู้จักผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น อื่นอีกหรือไม่ อะไรบ้าง
  - ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีมีคุณค่าและมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตอย่างไร
41. นักเรียนร่วมกันศึกษานานาอาชีพ ตามโครงการพระราชดำริ และศูนย์ศึกษาชีวิตริมแม่น้ำเป็น พระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อประชาชนชาวสกลนคร จากภาพชุดโครงการในพระราชดำริ
42. นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อประชาชนชาวสกลนคร
43. ครูแจ้งกำหนดการทัศนศึกษานอกสถานที่ ณ ศูนย์ส่งเสริมศึกษาชีวิพ บ้านกุคนาขาม พร้อมทั้ง ร่วมสร้างข้อคิดถึง หมายเหตุ ข้อพึงปฏิบัติในการเยี่ยมชม และกำหนดให้นักเรียนบันทึกผล ในใบงานการทัศนศึกษา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์เมืองสกกลนคร

44. นักเรียนระบุถึงสถานที่ที่สำคัญของจังหวัดสกกลนครที่นักเรียนรู้จัก
45. นักเรียนชุมวิดิทศน์เพื่อการศึกษา เกี่ยวกับสถานที่ที่สำคัญของจังหวัดสกกลนคร
46. นักเรียนร่วมกันสนทนากับนักเรียนรู้จัก แหล่งที่ดัง คุณค่า และความสำคัญของสถานที่ที่สำคัญ
47. นักเรียนร่วมกันอธิบายเกี่ยวกับข้อพึงปฏิบัติในการเยี่ยมชมหรือทศนศึกษาแหล่งโบราณคดี
48. นักเรียนร่วมกันสนทนารถึงคุณค่า ความสำคัญของสถานที่ที่สำคัญประจำจังหวัดสกกลนคร
มาเรย์ ใน การเยี่ยมชม หรือทศนศึกษาแหล่งโบราณคดี
49. นักเรียนเขียนสรุปเกี่ยวกับสถานที่ที่สำคัญของจังหวัดสกกลนครในใบงาน “ทำเนียบแหล่งประวัติศาสตร์เมืองสกกลนคร”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 บุคคลสำคัญของจังหวัดสกกลนคร

50. ครูนำภาพบุคคลสำคัญระดับประเทศไทยให้นักเรียนดู พร้อมทั้งสนทนากับนักเรียนรู้จัก ตลอดจน เกี่ยวดีประวัติของบุคคลเหล่านี้นั้น
51. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงบุคคลสำคัญประจำจังหวัดสกกลนครที่นักเรียนรู้จัก
52. นักเรียนชุมวิดิทศน์เพื่อการศึกษา เกี่ยวกับประวัติบุคคลสำคัญของจังหวัดสกกลนคร
53. นักเรียนศึกษาใบความรู้ “เกี่ยวดีประวัติบุคคลสำคัญ”
54. ครูจัดรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับเกี่ยวดีประวัติบุคคลสำคัญของจังหวัดสกกลนคร
55. นักเรียนร่วมกันสนทนากับบุคคลสำคัญอื่น ๆ ที่นักเรียนรู้จัก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 งานประเพณีของจังหวัดสกกลนคร

56. ครูให้นักเรียนเล่าถึงประสมการณ์การเข้าร่วมงานเทศกาล หรืองานประเพณีต่าง ๆ ทั้งใน ระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล ระดับอำเภอ และระดับจังหวัดของจังหวัดสกกลนคร
57. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนา และแสดงความคิดเห็นว่าในจังหวัดสกกลนครมีงานเทศกาลอีหรือ ประเพณีอะไรบ้างที่เป็นเอกลักษณ์ประจำจังหวัด
58. ครูนำภาพประเพณีที่สำคัญซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดสกกลนครให้นักเรียนดู
59. นักเรียนชุมวิดิทศน์เพื่อการศึกษา เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมภาคอีสาน
60. แบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม แล้วจับคลาสเพื่อศึกษาใบความรู้ประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของชาว สกกลนคร ได้แก่ งานสมโภชนะชาติเชิงชุม ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง ประเพณีแห่เรือ งานเทศกาลอีร้ายลีก ประเพณีแห่ไฟใน ผลงานกาชาครวมน้ำใจไทยสกกล พร้อมทั้ง ตอบคำถามในใบงาน เกี่ยวกับมูลเหตุ หรือปัจจัยที่ทำให้มีประเพณีต่าง ๆ เหล่านี้
61. ตัวแทนกลุ่มเสนอผลงานกลุ่มเกี่ยวกับเหตุผล มีความสำคัญหรือมูลเหตุจำเป็นอย่างไรจึงต้องมี ประเพณีต่าง ๆ เหล่านี้ ตามที่จับคลาสได้

62. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับงานประเพณีประจำจังหวัดสกลนครว่าจัดขึ้นที่ไหน
มีความเชื่อหรือเหตุใดจึงต้องจัดให้มีงานประเพณีดังกล่าว
63. นักเรียนค้นคว้าหรือสัมภาษณ์บุคคลที่มีความรู้ เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเพณีในท้องถิ่น
ของตนเอง

ตารางประเมินหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง จังหวัดสกลนคร
ด้านการจัดการเรียนรู้

พฤติกรรม การเรียนรู้	รูปแบบการเรียนรู้					
	แบบ ถูกใจ (น.น.=1)	แบบ เข้มข้น (น.น.=2)	แบบ ผสมผسان (น.น.=3)	แบบ แนวคิด (น.น.=4)	แบบ หลักการ (น.น.=5)	แบบ แก้ปัญหา (น.น.=6)
บอกชื่อ/ชื่อ (น.น.=1)						
เลือกหรือบอกถ้อยคำ (น.น.=1)						
บอกกฎหมาย (น.น.=1)						
จัดลำดับ (น.น.=2)						
สาธิต (น.น.=2)						
สร้าง (น.น.=3)						
อธิบาย/บรรยาย (น.น.=3)						
จำแนกหรือแยกแยะ (น.น.=3)						
ประยุกต์ใช้กฎหมาย (น.น.=3)						

หมายเหตุ ให้ท่านพิจารณาประเมินหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ แล้วนำมาเขียนลงในตาราง
ข้างบน จนครบ 63 ช่อง

3. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง จังหวัดสกลนคร ได้ระบุแนวทางการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ไว้โดยสรุปดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติความเป็นมาของจังหวัดสกลนคร

1. สังเกตการเดินทางข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ของจังหวัดสกลนครที่นักเรียนรู้จัก
2. สังเกตการอภิปรายถึงสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ สิ่งที่นำภาครัฐไว และสร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดสกลนคร
3. สังเกตการร่วมกิจกรรมกลุ่มศึกษาดันควร และการอภิปราย เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของจังหวัดสกลนคร
4. ตรวจผลงานจากใบงาน “คำขวัญและสัญลักษณ์ประจำจังหวัดสกลนคร”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดสกลนคร

5. สังเกตพฤติกรรมกลุ่มการศึกษา เขียนสรุปและการรายงานผลการศึกษาเกี่ยวกับที่ตั้ง อาณาเขต ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดสกลนคร
6. สังเกตการร่วมสนทนากับป้าย ซักถามครุภู่ลอนในประเด็นที่ยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับที่ตั้ง อาณาเขต ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดสกลนคร
7. ตรวจผลงานการระบายสีแผนที่แสดงอาณาเขตของจังหวัดสกลนคร พร้อมทั้งระบุชื่อจังหวัดต่าง ๆ ที่มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดสกลนคร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 สภาพการปักครองของจังหวัดสกลนคร

8. สังเกตและบันทึกผลการอธิบายเกี่ยวกับรูปแบบและสภาพทางการปักครองของจังหวัดสกลนคร
9. สังเกตการตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นประกอบแผนผังการจัดการปักครองของจังหวัดสกลนคร
10. ตรวจผลงานการระบุชื่ออำเภอที่ขาดหายให้ครบสมบูรณ์แล้วระบายสีภาพ “แผนที่แบ่งเขตอำเภอ”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 สาธารณูปโภคและการให้บริการของรัฐ

11. สังเกตการบรรยายถึงสภาพการให้บริการของรัฐในรูปแบบต่าง ๆ ของจังหวัดสกลนคร
12. สังเกตการได้ว่าที่หน้าห้องเรียน ในหัวเรื่อง “มีถนนคือกว่ามีไทรศพท์ หรือ มีไทรศพท์คือกว่ามีถนน” และ “มีไฟฟ้าคือกว่ามีประปา หรือ มีประปาคือกว่ามีไฟฟ้า”

13. สังเกตการอธิบายถึงความสำคัญของบริการของรัฐที่มีต่อประชาชน
14. ตรวจผลงานจากใบงานการได้ваที
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยว
15. สังเกตการแสดงความคิดเห็น เสนอแนะวิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
16. สังเกตการอธิบายถึงประโยชน์และความสำคัญของแหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติต่าง ๆ
17. สังเกตการเล่าถึงประสบการณ์ในการเดินทางไปยังสถานท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดสกลนคร
18. สังเกตการรายงานเกี่ยวกับ ชื่อ แหล่งที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์ ของจังหวัดสกลนคร พร้อมทั้งระบุความสำคัญโดยย่อ
19. บันทึกผลการอภิปรายถึงวิธีการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 สภาพทางสังคมของจังหวัดสกลนคร
20. สังเกตและบันทึกผลการระบุชื่อกลุ่มน้ำพื้นเมืองของจังหวัดสกลนคร
21. สังเกตการเล่าถึงประสบการณ์ที่ได้พบเห็นเกี่ยวกับประเพณี ความเป็นอยู่ของชนเผ่าต่าง ๆ ที่นักเรียนรู้จัก
22. ตรวจผลงานจากใบงาน เรื่อง เอกลักษณ์ประจำชนเผ่าพื้นเมือง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีกับการประกอบอาชีพ
23. สังเกตการอภิปรายถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพ
24. สังเกตการรายงานผลการศึกษาเรื่อง การทำมาหากินของชาวสกลนคร
25. สังเกตการร่วมกันอภิปรายผลการศึกษานานาอาชีพ ตามโครงการพระราชนิรันดร์ศูนย์ศิลปาชีพ
26. การตรวจผลงานจากใบงาน “ทำเนียบอาชีพชาวสกลนคร” และบันทึกผลการทัศนศึกษา
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์เมืองสกลนคร
27. สังเกตการสนทนากันเกี่ยวกับชื่อ สถานที่ตั้ง ตลอดจนคุณค่าและความสำคัญของโบราณสถาน
28. สังเกตการระบุถึงสถานที่ที่สำคัญของจังหวัดสกลนครที่นักเรียนรู้จัก
29. ตรวจผลงานการเขียนเรียงความ เรื่อง “เที่ยวเมืองสกล ชมแหล่งประวัติศาสตร์”
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 บุคลดสำคัญของจังหวัดสกลนคร
30. สังเกตการร่วมสนทนาระบุถึงบุคลดสำคัญประขาจังหวัดสกลนครที่นักเรียนรู้จัก
31. ตรวจผลงานการวาดภาพพร้อมเขียนบรรยายประวัติบุคลดที่นักเรียนชื่นชอบในใบงาน “เกียรติประวัติบุคลดสำคัญของจังหวัดสกลนคร”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 งานประเพณีของจังหวัดสกลนคร

32. สังเกตการเด่าถึงประสบการณ์การเข้าร่วมงานเทศกาล หรืองานประเพณีต่าง ๆ ที่นั่นในระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด
33. การรายงานหน้าชั้นเกี่ยวกับเหตุผลความสำคัญหรือจำเป็นที่ต้องมีประเพณี
34. ตรวจผลงานการศึกษาค้นคว้าเพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเพณี ในท้องถิ่นของตนเอง โดยการสัมภาษณ์ผู้รู้ ประกอบใบงาน “สัมภาษณ์ผู้รู้เกี่ยวกับงานประเพณีในท้องถิ่น”

- ตารางประเมินหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง จังหวัดสกลนคร

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

พฤติกรรม การเรียนรู้	รูปแบบการเรียนรู้					
	แบบ ถูกใจ (น.น.=1)	แบบ เชื่อมโยง (น.น.=2)	แบบ ผสมผสาน (น.น.=3)	แบบ แนวคิด (น.น.=4)	แบบ หลักการ (น.น.=5)	แบบ แก้ปัญหา (น.น.=6)
บอกชื่อ/ชื่อ (น.น.=1)						
เลือกหรือบอกลักษณะ (น.น.=1)						
บอกรถยนต์ (น.น.=1)						
จัดลำดับ (น.น.=2)						
สาขาวิชา (น.น.=2)						
สร้าง (น.น.=3)						
อธิบาย/บรรยาย (น.น.=3)						
จำแนกหรือแยกแยะ (น.น.=3)						
ประยุกต์ใช้กฎเกณฑ์ (น.น.=3)						

หมายเหตุ ให้ท่านพิจารณาประเมินหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ แล้วนำมา
เขียนลงในตารางข้างบน จนครบ 34 ข้อ

แบบสอนความคิดเห็น

1. องค์ประกอบของหลักสูตร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. แผนการจัดการเรียนรู้

ข้อเตือนอเนะ

คงชื่อ.....

(.....)

คำแห่ง.....

ស្ថិតិថាមរបៀបនៃការពិធានអត្ថបទ

**แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอนกับจุดประสงค์การเรียนรู้
ตามหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง จังหวัดสกุโณคร**

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาข้อสอนแต่ละข้อต่อไปนี้ ว่าสามารถวัดหรือมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ได้ระบุไว้หรือไม่ แล้วเขียนผลการพิจารณาของท่าน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนการพิจารณาตามความคิดเห็นของท่าน ดังนี้
ค่าคะแนน เท่ากับ +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อสอนนั้นวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ระบุไว้จริง
ค่าคะแนน เท่ากับ 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อสอนนั้นวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ระบุไว้จริง
ค่าคะแนน เท่ากับ -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อสอนนั้นไม่ได้วัดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ระบุไว้จริง

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

นางสาวสุพัตรา พลศรี
 นิติบุญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
 มหาวิทยาลัยมหิดล

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา		
		+1	0	-1
1. นักเรียนอธิบาย ประวัติความ เป็นมาของ จังหวัด สกลนครได้	<p>1. จังหวัดสกลนคร เดิมมีชื่อว่าอะไร ?</p> <p>ก. เมืองหนองหารหลวง ค. เมืองวนานิวาส ข. เมืองกุนภารปี ง. เมืองวาริชภูมิ</p> <p>2. เมือง “สกลนคร” เกิดขึ้นในสมัยรัชกาลใด ?</p> <p>ก. รัชกาลที่ 1 ค. รัชกาลที่ 3 ข. รัชกาลที่ 2 ง. รัชกาลที่ 4</p> <p>3. การจุดมั่งไฟของชาวอีสานทั้งในอดีตและปัจจุบัน มีจุดมุ่งหมายเพื่ออะไร ?</p> <p>ก. บูชาพญานาค ค. บูชาแม่ธรณี ข. บูชาพญายา ง. บูชาพระอิศวร</p> <p>4. “บักสาม” เป็นชื่อของสัตว์ชนิดใด ?</p> <p>ก. วัว ค. ม้า ข. ควาย ง. ช้าง</p> <p>5. ถ้าต้องการทราบประวัติจังหวัดสกลนคร ควรปฏิบัติ อย่างไร ?</p> <p>ก. ศึกษาจากโบราณวัตถุ โบราณสถาน ข. ศึกษาจากเอกสารหรือบันทึกประวัติศาสตร์ เมืองสกลนคร ค. สอบถามจากผู้รู้ในชุมชน ง. ถูกทุกข์</p>			

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา		
		+1	0	-1
4. นักเรียนบอก พิกัด ที่ตั้ง ¹ และอาณาเขต ของจังหวัด สกลนครได้	<p>11. ด้านทิศไหนของจังหวัดสกลนคร มีอาณาเขตติดต่อกับ จังหวัดใด ?</p> <p>ก. หนองคาย นครพนม ค. นครพนม มุกดาหาร ข. หนองคาย มุกดาหาร ง. อุดรธานี กาฬสินธุ์</p> <p>12. จังหวัดใดต่อไปนี้ที่ไม่มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัด สกลนคร ?</p> <p>ก. กาฬสินธุ์ ค. มุกดาหาร ข. อุดรธานี ง. ขอนแก่น</p> <p>13. จังหวัดสกลนคร ตั้งอยู่ในภาคใดของประเทศไทย ?</p> <p>ก. ภาคกลาง ค. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ข. ภาคตะวันออก ง. ภาคใต้</p>			
5. นักเรียนอธิบาย ถึงลักษณะ ภูมิประเทศ และลักษณะ ภูมิอากาศของ จังหวัด สกลนครได้	<p>14. สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปของจังหวัดสกลนครมี ลักษณะดังข้อใด ?</p> <p>ก. เป็นที่ราบลุ่มล้อมรอบด้วยภูเขา ข. เป็นที่ราบสูงล้อมรอบด้วยแม่น้ำ ค. เป็นที่ราบสูงสถาบันลูกคัณลอนลาด ง. เป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง</p> <p>15. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศของจังหวัด สกลนคร ?</p> <p>ก. เป็นพื้นที่ที่มีฝนตกชุกมากที่สุดในประเทศไทย ข. มี 2 ฤดู คือ ฤดูฝน และฤดูหนาว ค. เนื่องจากอยู่ติดกับแม่น้ำโขงมักเกิดน้ำท่วมอยู่บ่อยๆ ง. อยู่ในเขตตอนร้อนตะวันออกเฉียงเหนือและตะวันตก เฉียงได้</p>			

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา		
		+1	0	-1
6. นักเรียนอธิบาย เกี่ยวกับรูปแบบ และสภาพทาง การปกครอง ของจังหวัด สกлонครได้	<p>16. จังหวัดสกлонครมีรูปแบบการบริหารการปกครองตาม ข้อใด ?</p> <p>ก. ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ข. ส่วนจังหวัด ส่วนอำเภอ ส่วนตำบล ค. ส่วนกลาง ส่วนเทศบาล ส่วนตำบล ง. ส่วนเทศบาล ส่วนสุขาภิบาล ส่วนองค์การบริหาร ส่วนตำบล</p> <p>17. หมู่บ้านนาซอ อยู่ในการปกครองส่วนใดของจังหวัด สกлонคร ?</p> <p>ก. ส่วนกลาง ก. ส่วนท้องถิ่น ข. ส่วนภูมิภาค ง. ส่วนล่าง</p> <p>18. อำเภอใดไม่อยู่ในเขตจังหวัดสกлонคร ?</p> <p>ก. ฤดนาอก ค. ฤสุมาลย์ บ้านม่วง ข. ฤมภาปี หนองหาน สว่างแคนดิน ค. พังโคน วนรนิวาส อากาศอำนวย ง. เจริญศิลป์ โพนนาแก้ว ภูพาน</p>			
7. นักเรียนบรรยาย ถึงสภาพการให้ บริการของรัฐ ในรูปแบบต่างๆ จังหวัดสกلونคร ๆด	<p>19. นักเรียนมีส่วนเกี่ยวข้องกับการให้บริการของรัฐตาม ข้อใดมากที่สุด ?</p> <p>ก. ไปรษณีย์ ค. โรงเรียน ข. โรงพยาบาล ง. สำนักงานอำเภอ</p> <p>20. ชาวสกلونครนิยมเดินทางด้วยวิธีใดมากที่สุด ?</p> <p>ก. รถยนต์ ค. รถไฟ ข. เครื่องบิน ง. เรือ</p>			

ชุดประสังค์ การเรียนรู้	ข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา		
		+1	0	-1
9. นักเรียนระบุ ทรัพยากร ธรรมชาติที่ สำคัญของ จังหวัด สกлонครได้	<p>25. ทรัพยากรป่าไม้ในจังหวัดสกлонครซึ่งยังคงสภาพความ อุดมสมบูรณ์อยู่ ณ บริเวณใด ?</p> <p>ก. อุทยานแห่งชาติภูพาน ค. อุทยานแห่งชาติหัวหิน ข. ภูอ่างศอ ง. เทือกเขาภูเพ็ก</p> <p>26. พื้นที่บริเวณใดในจังหวัดสกلونคร ที่สำราญพบรhinเกลือ และมีการทำนาเกลือมากที่สุด ?</p> <p>ก. อำเภอสว่างแคนดิน ค. อำเภอพังโคน ข. อำเภอป้านม่วง ง. อำเภอโคกศรีสุพรรณ</p> <p>27. ผลกระทบโดยตรงจากการทำนาเกลือได้แก่ ข้อใด ?</p> <p>ก. ไม่มีเกลือเพียงพอสำหรับรับประทาน ข. เกิดการพังทลายของหน้าดิน ค. ดินในพื้นที่โดยรอบมีความเค็มไม่สามารถทำการ เกษตรได้ ง. เกิดความแห้งแล้ง</p>			
10. นักเรียนระบุ ชื่อและที่ตั้ง [*] ของแหล่ง ท่องเที่ยวทาง ธรรมชาติของ จังหวัด สกلونครได้	<p>28. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติซึ่งมีชื่อเสียงและเป็น[*] เอกลักษณ์ของชาวสกلونครได้แก่ ข้อใด ?</p> <p>ก. พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ ค. เชื่อนนำอุน ข. พระราชวังเชิงชุม ง. หนองหาร</p> <p>29. อุทยานแห่งชาติภูพาน ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดใด ?</p> <p>ก. สกلونคร - นครพนม ค. สกلونคร - กافสินธุ ข. สกلونคร - มุกดาหาร ง. สกلونคร - อุดรธานี</p>			

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ข้อสอบ	คะแนน การพิจารณา		
		+1	0	-1
	<p>44. นักเรียนมีเทคนิคการเลือกไม้ไผ่สำหรับสานเปลี่ยนให้มีคุณภาพได้อย่างไร ?</p> <p>ก. เลือกลำไผ่ที่ปลายด้วน ค. เลือกลำไผ่ที่แก่จัด</p> <p>ข. อายุลำไผ่ไม่ควรเกินหนึ่งปี ง. เลือกเฉพาะไม้ไผ่ร่วงเท่านั้น</p>			
	<p>45. “นำดินผสมกับแกลบ แล้วผสมน้ำนวดเข้าด้วยกัน ด้วยอัตราส่วน 2 : 1 : 1” เป็นเทคนิคในการผลิตอะไร ?</p> <p>ก. การเตรียมดินสำหรับการปลูก hairy ค. การปืนไอง</p> <p>ข. การผลิตเตาอิ้งໄโล ง. การทำปูยหมัก</p>			
16. นักเรียนระบุ ถึงคุณค่า ความสำคัญ [*] ของ ภูมิปัญญา ท้องถิ่นและ เทคโนโลยี ที่มีต่อการ ประกอบ อาชีพหรือการ ดำรงชีวิตได้	<p>46. ข้อใดคือคุณค่าของการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีมาใช้ในการประกอบอาชีพ ?</p> <p>ก. ประดับศีรษะทันทุน</p> <p>ข. ปลอกภัย ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ</p> <p>ค. เพยแพร์และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น</p> <p>ง. ถูกทุกข้อ</p>			
	<p>47. ข้อใดเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการรักษาโรคของชาวสกอต兰 ?</p> <p>ก. “น้ำลูกยอ” มีสรรพคุณในการรักษาโรคมะเร็ง</p> <p>ข. “น้ำต้มกาแฟ” มีสรรพคุณในการรักษาโรคความดัน</p> <p>ค. “กระชายคำ” มีสรรพคุณแก้โรคเบาหวาน</p> <p>ง. “ว่านหางจระเข้” มีสรรพคุณในการสมานแผล</p>			